TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2026 m. birželio 18 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Fizinių asmenų apsauga tvarkant asmens duomenis – Reglamentas (ES) 2016/679 – 77 ir 79 straipsniai – Teisių gynimo priemonės – Lygiagretus naudojimasis – Skundo nacionalinei priežiūros institucijai ir teisminės teisių gynimo priemonės tarpusavio santykis – Prieštaringų sprendimų rizika – Veiksmingos teisminės gynybos principas – Valstybių narių procesinė autonomija – Veiksmingumo principas – Lygiavertiškumo principas“

Byloje C-414/24

dėl *Verwaltungsgerichtshof* (Aukščiausiasis administracinis teismas, Austrija) 2024 m. gegužės 17 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2024 m. birželio 13 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Datenschutzbehörde,

dr. G S,

dalyvaujant

Bundesministerin für Justiz,

D GmbH,

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas F. Biltgen, teisėjai I. Ziemele (pranešėja), A. Kumin, S. Gervasoni ir M. Bošnjak,

generalinis advokatas J. Richard de la Tour,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– *Datenschutzbehörde*, atstovaujamos M. Schmidl ir E. Wagner,

* Proceso kalba: vokiečių.

– dr. G S, atstovaujamos *Rechtsanwältin* S. Binder-Novak,

– *D GmbH*, atstovaujamos *Rechtsanwalt* S. Korab,

– Austrijos vyriausybės, atstovaujamos A. Posch, J. Schmoll ir C. Gabauer,

– Italijos vyriausybės, atstovaujamos S. Fiorentino, padedamo *avvocato dello Stato* E. De Bonis,

– Vengrijos vyriausybės, atstovaujamos Zs. Biró-Tóth ir M. Z. Fehér,

– Europos Komisijos, atstovaujamos A. Bouchagiar, M. Heller ir H. Kranenborg,

susipažinęs su 2025 m. rugsėjo 4 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016, p. 1; toliau – BDAR) 77 ir 79 straipsnių išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant dr. G S ir *Datenschutzbehörde* (Duomenų apsaugos institucija, Austrija; toliau – DSB) ginčą dėl to, kad ši institucija atmetė dr. G S skundą dėl tariamo jos teisės į asmens duomenų apsaugą pažeidimo, motyvuodama tuo, kad suinteresuotasis asmuo prieš tai buvo kreipęsis į teismą dėl to paties dalyko, ir jo ieškinys teisme dar nagrinėjamas.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

3 BDAR 10, 11, 129 ir 141 konstatuojamosiose dalyse nurodyta:

„(10) siekiant užtikrinti vienodo ir aukšto lygio fizinių asmenų apsaugą ir pašalinti asmens duomenų judėjimo [Europos] Sąjungoje kliūtis, visose valstybėse narėse turėtų būti užtikrinama lygiavertė asmenų teisių ir laisvių apsauga tvarkant tokius duomenis. Visoje Sąjungoje turėtų būti užtikrintas nuoseklus ir vienodas taisyklių, kuriomis reglamentuojama fizinių asmenų pagrindinių teisių ir laisvių apsauga tvarkant asmens duomenis, taikymas. <…>;

(11) siekiant veiksmingos asmens duomenų apsaugos visoje Sąjungoje, reikia <…> sustiprinti ir išsamiai nustatyti duomenų subjektų teises ir asmens duomenis tvarkančių ir jų tvarkymą nustatančių subjektų prievoles <…>;

<…>

(129) siekiant užtikrinti nuoseklią šio reglamento taikymo stebėseną ir jo vykdymą visoje Sąjungoje, priežiūros institucijos kiekvienoje valstybėje narėje turėtų vykdyti tas pačias užduotis ir naudotis tais pačiais veiksmingais įgaliojimais, įskaitant tyrimo įgaliojimus, įgaliojimus imtis taisomųjų veiksmų ir skirti sankcijas, taip pat leidimų išdavimo ir patariamuosius įgaliojimus, visų pirma tais atvejais, kai gaunami skundai iš fizinių asmenų, ir, nedarant poveikio baudžiamojo persekiojimo institucijų įgaliojimams pagal valstybės narės teisę, atkreipti teisminių institucijų dėmesį į šio reglamento pažeidimus ir (arba) būti teismo proceso šalimi. Tokie įgaliojimai turėtų apimti ir įgaliojimą nustatyti laikiną arba galutinį duomenų tvarkymo apribojimą, įskaitant jo draudimą. Valstybės narės gali nustatyti kitas užduotis, susijusias su asmens duomenų apsauga pagal šį reglamentą. Priežiūros institucijų įgaliojimais turėtų būti naudojamasi laikantis atitinkamų procedūrinių apsaugos priemonių, nustatytų Sąjungos ir valstybės narės teisėje, nešališkai, sąžiningai ir per pagrįstą laikotarpį. Visų pirma kiekviena priemonė turėtų būti tinkama, būtina ir proporcinga siekiant užtikrinti šio reglamento laikymąsi, atsižvelgiant į kiekvieno konkretaus atvejo aplinkybes, ja turėtų būti gerbiama kiekvieno asmens teisė būti išklausytam prieš imantis konkrečios priemonės, kuri jam padarytų neigiamą poveikį, ir taikoma taip, kad atitinkami asmenys nepatirtų bereikalingų išlaidų ir pernelyg didelių nepatogumų. Tyrimo įgaliojimais, susijusiais su leidimu patekti į patalpas, turėtų būti naudojamasi laikantis valstybės narės proceso teisėje nustatytų konkrečių reikalavimų, pavyzdžiui, reikalavimo iš anksto gauti teismo leidimą. Kiekviena teisiškai privaloma priežiūros institucijos priemonė turėtų būti parengta raštu, būti aiški ir nedviprasmiška, joje turėtų būti nurodyta priemonę paskelbusi priežiūros institucija, priemonės paskelbimo data, ją turėtų būti pasirašęs priežiūros institucijos vadovas arba jo įgaliotas priežiūros institucijos narys, turėtų būti išdėstytos priemonės priežastys ir nurodyta teisė į veiksmingą teisių gynimo priemonę. Tai neturėtų kliudyti taikyti papildomų reikalavimų pagal valstybės narės proceso teisę. Tai, kad priimamas teisiškai privalomas sprendimas, reiškia, kad juo remiantis gali būti vykdoma teisminė peržiūra sprendimą priėmusios priežiūros institucijos valstybėje narėje;

<…>

(141) kiekvienas duomenų subjektas turėtų turėti teisę pateikti skundą vienai priežiūros institucijai, visų pirma valstybėje narėje, kurioje yra jo įprastinė gyvenamoji vieta, ir turėti teisę į veiksmingą teisminę teisių gynimo priemonę pagal [Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija)] 47 straipsnį, jeigu duomenų subjektas mano, kad jo teisės pagal šį reglamentą yra pažeistos arba jeigu priežiūros institucija nesiima veiksmų dėl skundo, iš dalies arba visiškai atmeta skundą arba jo nepriima, arba nesiima veiksmų, kai tokie veiksmai yra būtini duomenų subjekto teisėms apsaugoti. Tyrimas gavus skundą turėtų būti vykdomas, atliekant teisminę peržiūrą, tiek, kiek tai yra tikslinga konkrečiu atveju. Priežiūros institucija per pagrįstą laikotarpį turėtų informuoti duomenų subjektą apie skundo tyrimo eigą ir rezultatą. <…>“

4 BDAR 17 straipsnio „Teisė reikalauti ištrinti duomenis („teisė būti pamirštam“)“ 1 dalies d punkte nustatyta:

„Duomenų subjektas turi teisę reikalauti, kad duomenų valdytojas nepagrįstai nedelsdamas ištrintų su juo susijusius asmens duomenis, o duomenų valdytojas yra įpareigotas nepagrįstai nedelsdamas ištrinti asmens duomenis, jei tai galima pagrįsti viena iš šių priežasčių:

<…>

d) asmens duomenys buvo tvarkomi neteisėtai.“

5 BDAR VI skyriuje „Nepriklausomos priežiūros institucijos“ yra 51–59 straipsniai.

6 Šio skyriaus 57 straipsnio „Užduotys“ 1 dalies f punktas suformuluotas taip:

„Nedarant poveikio kitoms pagal šį reglamentą nustatytoms užduotims, kiekviena priežiūros institucija savo teritorijoje:

<…>

f) nagrinėja skundus, kuriuos pagal 80 straipsnį pateikė duomenų subjektas arba įstaiga, organizacija ar asociacija, ir tinkamu mastu tiria skundo dalyką, taip pat per pagrįstą laikotarpį informuoja skundo pateikėją apie skundo tyrimo pažangą ir rezultatus, visų pirma tais atvejais, kai būtina tęsti tyrimą arba derinti veiksmus su kita priežiūros institucija.“

7 BDAR 58 straipsnio „Įgaliojimai“ 2 dalyje numatyta:

„Kiekviena priežiūros institucija turi visus šiuos įgaliojimus imtis taisomųjų veiksmų:

a) įspėti duomenų valdytoją arba duomenų tvarkytoją, kad numatomomis duomenų tvarkymo operacijomis gali būti pažeistos šio reglamento nuostatos;

b) pareikšti papeikimus duomenų valdytojui arba duomenų tvarkytojui, kai duomenų tvarkymo operacijomis buvo pažeistos šio reglamento nuostatos;

c) nurodyti duomenų valdytojui arba duomenų tvarkytojui patenkinti duomenų subjekto prašymus pasinaudoti savo teisėmis pagal šį reglamentą;

d) nurodyti duomenų valdytojui arba duomenų tvarkytojui suderinti duomenų tvarkymo operacijas su šio reglamento nuostatomis, tam tikrais atvejais – nustatytu būdu ir per nustatytą laikotarpį;

e) nurodyti duomenų valdytojui pranešti duomenų subjektui apie asmens duomenų saugumo pažeidimą;

f) nustatyti laikiną arba galutinį duomenų tvarkymo apribojimą, įskaitant tvarkymo draudimą;

g) nurodyti ištaisyti arba ištrinti asmens duomenis arba apriboti jų tvarkymą pagal 16, 17 ir 18 straipsnius ir pranešti apie tokius veiksmus duomenų gavėjams, kuriems asmens duomenys buvo atskleisti, pagal 17 straipsnio 2 dalį ir 19 straipsnį;

h) atšaukti sertifikatą arba nurodyti sertifikavimo įstaigai atšaukti pagal 42 ir 43 straipsnius išduotą sertifikatą, arba nurodyti sertifikavimo įstaigai neišduoti sertifikato, jei nevykdomi arba nebevykdomi sertifikavimo reikalavimai;

i) skirti administracinę baudą pagal 83 straipsnį, kartu taikydama šioje dalyje nurodytas priemones arba vietoj jų, atsižvelgiant į kiekvieno konkretaus atvejo aplinkybes;

j) nurodyti sustabdyti duomenų srautus duomenų gavėjui trečiojoje valstybėje arba tarptautinei organizacijai.“

8 BDAR VIII skyriuje „Teisių gynimo priemonės, atsakomybė ir sankcijos“ yra 77–84 straipsniai.

9 BDAR 77 straipsnyje „Teisė pateikti skundą priežiūros institucijai“ numatyta:

„1. Neapribojant galimybių imtis kitų administracinių arba teisminių teisių gynimo priemonių, kiekvienas duomenų subjektas turi teisę pateikti skundą priežiūros institucijai, visų pirma valstybėje narėje, kurioje yra jo nuolatinė gyvenamoji vieta, darbo vieta arba vieta, kurioje padarytas įtariamas pažeidimas, jeigu tas duomenų subjektas mano, kad su juo susijęs asmens duomenų tvarkymas atliekamas pažeidžiant šį reglamentą.

2. Priežiūros institucija, kuriai pateiktas skundas, informuoja skundo pateikėją apie skundo nagrinėjimo pažangą ir rezultatus, be kita ko, apie galimybę imtis teisminių teisių gynimo priemonių pagal 78 straipsnį.“

10 BDAR 78 straipsnio „Teisė imtis veiksmingų teisminių teisių gynimo priemonių prieš priežiūros instituciją“ 1 ir 2 dalyse nustatyta:

„1. Nedarant poveikio galimybei imtis kitų administracinių arba neteisminių teisių gynimo priemonių, kiekvienas fizinis ar juridinis asmuo turi teisę imtis veiksmingų teisminių teisių gynimo priemonių prieš priežiūros institucijos dėl jo priimtą teisiškai privalomą sprendimą.

2. Nedarant poveikio galimybei imtis kitų administracinių arba neteisminių teisių gynimo priemonių, kiekvienas duomenų subjektas turi teisę imtis veiksmingų teisminių teisių gynimo priemonių, jeigu priežiūros institucija, kuri yra kompetentinga pagal 55 ir 56 straipsnius, skundo nenagrinėja arba per tris mėnesius nepraneša duomenų subjektui apie pagal 77 straipsnį pateikto skundo nagrinėjimo pažangą arba rezultatus.“

11 BDAR 79 straipsnyje „Teisė imtis veiksmingų teisminių teisių gynimo priemonių prieš duomenų valdytoją arba duomenų tvarkytoją“ numatyta:

„1. Nedarant poveikio galimybei imtis bet kokių galimų administracinių arba neteisminių teisių gynimo priemonių, įskaitant teisę pateikti skundą priežiūros institucijai pagal 77 straipsnį, kiekvienas duomenų subjektas turi teisę imtis veiksmingų teisminių teisių gynimo priemonių, jeigu mano, kad šiuo reglamentu nustatytos jo teisės buvo pažeistos, nes jo asmens duomenys buvo tvarkomi pažeidžiant šį reglamentą.

2. Byla duomenų valdytojui arba duomenų tvarkytojui keliama valstybės narės, kurioje yra duomenų valdytojo arba duomenų tvarkytojo buveinė, teismuose. Kitu atveju tokia byla gali būti keliama valstybės narės, kurioje yra nuolatinė duomenų subjekto gyvenamoji vieta, teismuose, išskyrus atvejus, kai duomenų valdytojas arba duomenų tvarkytojas yra valstybės narės valdžios institucija, vykdanti savo viešuosius įgaliojimus.“

12 BDAR 81 straipsnio „Bylos nagrinėjimo sustabdymas“ 2 ir 3 dalyse nurodyta:

„2. Kai kitos valstybės narės teisme yra nagrinėjama byla dėl to paties dalyko, susijusio su to paties duomenų valdytojo arba duomenų tvarkytojo vykdomu duomenų tvarkymu, bet kuris

kompetentingas teismas, išskyrus teismą, į kurį kreiptasi pirmiausia, gali sustabdyti tos bylos nagrinėjimą.

3. Kai ta byla nagrinėjama pirmosios instancijos teisme, bet kuris teismas, išskyrus teismą, į kurį kreiptasi pirmiausia, taip pat gali vienos iš šalių prašymu atsisakyti jurisdikcijos, jei teismas, į kurį kreiptasi pirmiausia, turi jurisdikciją atitinkamų ieškinių atžvilgiu ir pagal jo teisės aktus leidžiama tuos ieškinius sujungti.“

Austrijos teisė

13 Pagrindinės bylos aplinkybėms taikytinos redakcijos 1930 m. sausio 2 d. iš naujo paskelbto *Bundes-Verfassungsgesetz* (Federalinis konstitucinis įstatymas; *BGBl.* 1/1930) 94 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Visų instancijų teisminės institucijos atskirtos nuo administracinių institucijų.

<…>“

14 Pagrindinės bylos aplinkybėms taikytinos redakcijos 1999 m. rugpjūčio 17 d. *Bundesgesetz zum Schutz natürlicher Personen bei der Verarbeitung personenbezogener Daten* (*Datenschutzgesetz* – DSG) (Federalinis įstatymas dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis) (Duomenų apsaugos įstatymas – DSG; *BGBl.* I, 165/1999)) 24 straipsnio „Duomenų apsaugos institucijai pateikti skundai“ 1 ir 4 dalyse nustatyta:

„(1) Bet kuris duomenų subjektas turi teisę pateikti skundą duomenų apsaugos institucijai, jei mano, kad jo asmens duomenys buvo tvarkomi pažeidžiant BDAR arba šio įstatymo 1 straipsnį ar 2 straipsnio 1 pagrindinę dalį.

<…>

(4) Teisė reikalauti, kad skundas būtų išnagrinėtas, pasibaigia, jei pareiškėjas jo nepateikia per vienus metus nuo tada, kai sužinojo apie jam nepalankią faktinę aplinkybę, bet ne vėliau kaip per trejus metus nuo tariamai įvykusios faktinės aplinkybės. Pavėluoti skundai atmetami. <…>“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

15 2017 m. liepos 3 d. gydytoja dr. G S, remdamasi iki BDAR įsigaliojimo buvusia teisine padėtimi, paprašė, kad bendrovė D, internetinės gydytojų paieškos platformos, kurioje trečiosios šalys gali pateikti atsiliepimus ir rekomendacijas apie gydytojus, operatorė, ištrintų tam tikrus jos asmens duomenis. 2017 m. liepos 10 d. bendrovė D šį prašymą atmetė.

16 2017 m. lapkričio mėn. dr. G S civilinių bylų teisme pareiškė šiai bendrovei ieškinį, jame ji visų pirma teigė, kad buvo pažeista teisė į asmens duomenų apsaugą, ir reikalavo įpareigoti ištrinti viešai paskelbtus jos asmens duomenis. Ji taip pat prašė įpareigoti šią bendrovę susilaikyti nuo bet kokio tolesnio tų duomenų tvarkymo.

17 2018 m. birželio 22 d., įsigaliojus BDAR, dr. G S vėl paprašė bendrovės D ištrinti šios valdomoje platformoje esančius jos asmens duomenis. Šis prašymas taip pat buvo atmestas 2018 m. liepos 6 d. raštu.

18 Taigi 2018 m. liepos 26 d. dr. G S pateikė skundą DSB pagal BDAR 77 straipsnio 1 dalį, visų pirma remdamasi to reglamento 17 straipsniu, kuriame įtvirtinta teisė reikalauti ištrinti duomenis. Skunde ji prašė DSB pripažinti jos teisės į asmens duomenų apsaugą pažeidimą, taip pat įpareigoti bendrovę D ištrinti visus jos platformoje esančius gydytojos asmens duomenis ir susilaikyti nuo bet kokio tolesnio jų tvarkymo.

19 2019 m. sausio 4 d. sprendimu DSB atmetė skundą, motyvuodama tuo, kad jo ir šio sprendimo 16 punkte nurodyto 2017 m. lapkričio mėn. pareikšto civilinio ieškinio dalykas buvo tas pats, t. y. nurodytoje platformoje paskelbtų dr. G S asmens duomenų ištrynimas.

20 Šiuo klausimu DSB laikėsi nuomonės, kad skundo pateikimas priežiūros institucijai ir lygiagretus ar vėlesnis ieškinio pareiškimas teisme sisteminiu požiūriu prieštarauja BDAR nustatytam teisinės apsaugos mechanizmui. Anot jos, tokiu atveju priežiūros institucija turėtų spręsti tą patį klausimą, kaip ir civilinių bylų teismas. Tačiau dėl to paties dalyko negalima vienu metu naudotis teise pateikti skundą priežiūros institucijai ir teismine teisių gynimo priemone.

21 2019 m. sausio 4 d. DSB sprendimą dr. G S apskundė *Bundesverwaltungsgericht* (Federalinis administracinis teismas, Austrija); 2020 m. gruodžio 4 d. sprendimu šis atmetė skundą tuo metu, kai civilinių bylų teismo 2020 m. liepos 23 d. sprendimas atmesti dr. G S ieškinį dar nebuvo įsiteisėjęs.

22 *Bundesverwaltungsgericht* (Federalinis administracinis teismas) nuomone, BDAR buvo sąmoningai nustatyta dvejopa teisinė apsauga. Jis priminė, jog kadangi BDAR taikomas tiesiogiai, jam prieštaraujantys nacionalinės teisės aktai negali būti taikomi. Taigi dr. G S pagal to reglamento 77 straipsnio 1 dalį pateiktas skundas negalėjo būti atmestas dėl DSB nurodytų motyvų, o, priešingai, reikėjo patvirtinti šios priežiūros institucijos pagrindinę kompetenciją nagrinėti šį skundą.

23 Vis dėlto tas teismas pripažino skundą pavėluotu, nes jį paduodant nesilaikyta pagrindinės bylos aplinkybėms taikytinos redakcijos Duomenų apsaugos įstatymo 24 straipsnio 4 dalyje nustatyto vienų metų naikinamojo termino. Kadangi pagal BDAR 77 straipsnio 1 dalį pavėluotai pateiktas skundas taip pat atmestinas, dr. G S skundas buvo atmestas pagrįstai.

24 Po to, kai *Verfassungsgerichtshof* (Konstitucinis Teismas, Austrija) atsisakė nagrinėti dr. G S skundą, ji ir DSB apskundė *Bundesverwaltungsgericht* (Federalinis administracinis teismas) sprendimą kasacine tvarka *Verwaltungsgerichtshof* (Aukščiausiasis administracinis teismas).

25 Šis teismas nepritaria *Bundesverwaltungsgericht* (Federalinis administracinis teismas) nuomonei, kad dr. G S skundas buvo pateiktas pavėluotai. Vis dėlto jis ketina išnagrinėti, ar šio skundo atmetimas galėjo būti teisėtai pagrįstas kitais pagrindais. Priminęs 2023 m. sausio 12 d. Sprendime *Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság* (C-132/21, EU:C:2023:2) ir 2023 m. gruodžio 7 d. Sprendime *SCHUFA Holding (Atleidimas nuo likusių skolų)* (C-26/22 ir C-64/22, EU:C:2023:958) įtvirtintą jurisprudenciją, šis teismas konkrečiai kelia klausimą dėl DSB nurodyto motyvo, kad teisme buvo pareikštas ir dar neišnagrinėtas ieškinys dėl to paties dalyko, kaip ir skundas. Šiuo aspektu jis primena, kad pagrindinės bylos aplinkybėms taikytinos redakcijos Federalinio konstitucinio įstatymo 94 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad visų instancijų teisminės institucijos yra atskirtos nuo administracinių institucijų. Remiantis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo informacija, šia nuostata užtikrinamas teisminių institucijų atskyrimo nuo administracinių institucijų principas, pagal kurį reikalaujama, kad byla

visa apimtimi būtų priskirta nagrinėti arba teismams, arba administracinėms institucijoms. Taigi pagal nurodytą nuostatą teisminėms ir administracinėms institucijoms draudžiama lygiagrečiai ar vienai po kitos priimti sprendimus toje pačioje byloje.

26 Šiomis aplinkybėmis tas teismas abejoja, ar pagal BDAR 77 straipsnio 1 dalį priežiūros institucijai pateiktas skundas gali būti atmestas vien tuo pagrindu, kad dėl to paties dalyko anksčiau jau buvo imtasi veiksmingos teisminės teisių gynimo priemonės pagal BDAR 79 straipsnį ir atitinkama byla vis dar nagrinėjama teisme.

27 Šiuo aspektu, kad būtų išvengta prieštaringų sprendimų, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas linkęs manyti, jog, remiantis BDAR 81 straipsnio 2 ir 3 dalyse numatytu mechanizmu, būtų galima pripažinti, kad, kai civiliniuose teismuose ir administracinėse institucijose nagrinėjama ta pati byla, institucija, į kurią kreiptasi vėliau, remdamasi pirmiau priimto sprendimo principu, turėtų atmesti suinteresuotojo asmens prašymą.

28 Vis dėlto jis priduria, kad tuo atveju, kai pagal BDAR 77 straipsnio 1 dalį pateiktas skundas atmetamas tik dėl tebevykstančio bylos nagrinėjimo teisme, tokio atmetimo momentu dar nėra jokio sprendimo iš esmės dėl įtariamo asmens duomenų apsaugos pažeidimo, todėl nėra jokio realaus prieštaringų sprendimų pavojaus.

29 Remiantis tuo, kas išdėstyta, kyla klausimas, ar atvejį, kai ieškinys teisme dar nagrinėjamas, reikėtų skirti nuo atvejo, kai jau priimtas sprendimas dėl bylos esmės, net jei jis dar neįsiteisėjo.

30 Šiomis aplinkybėmis *Verwaltungsgerichtshof* (Aukščiausiasis administracinis teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar [BDAR] 77 ir 79 straipsniai, atsižvelgiant į 2023 m. sausio 12 d. Teisingumo Teismo sprendime *Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság* (C-132/21, EU:C:2023:2) ir 2023 m. gruodžio 7 d. Sprendime *SCHUFA Holding (Atleidimas nuo likusių skolų)* (C-26/22 ir C-64/22, EU:C:2023:958) išdėstytus argumentus, turi būti aiškinami taip, kad nacionalinėje teisėje numatyta galimybė atmesti priežiūros institucijai pagal [šio reglamento] 77 straipsnį pateiktą skundą remiantis tuo, kad prieš tai toje pačioje byloje buvo imtasi teisminės teisių gynimo priemonės pagal [nurodyto reglamento] 79 straipsnį, ir tuo, kad ši priemonė tebenagrinėjama teisme, yra leistina šių teisių gynimo priemonių tarpusavio santykio sąlyga (pagal minėtą Teisingumo Teismo jurisprudenciją)?

2. Jei į pirmąjį klausimą būtų atsakyta neigiamai, ar [BDAR] 77 ir 79 straipsniai, atsižvelgiant į 2023 m. sausio 12 d. Teisingumo Teismo sprendime *Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság* (C-132/21, EU:C:2023:2) ir 2023 m. gruodžio 7 d. Sprendime *SCHUFA Holding (Atleidimas nuo likusių skolų)* (C-26/22 ir C-64/22, EU:C:2023:958) išdėstytus argumentus, turi būti aiškinami taip, kad nacionalinėje teisėje numatyta galimybė atmesti priežiūros institucijai pagal BDAR 77 straipsnį pateiktą skundą remiantis tuo, kad toje pačioje byloje vykstančiame procese dėl teisminės teisių gynimo priemonės[, įgyvendintos] pagal [šio reglamento] 79 straipsnį, jau buvo priimtas sprendimas dėl bylos esmės (nors jis dar neįsiteisėjo), yra leistina šių teisių gynimo priemonių tarpusavio santykio sąlyga (pagal minėtą Teisingumo Teismo jurisprudenciją)?“

Dėl prejudicinių klausimų

31 Šiais dviem klausimais, kuriuos tikslinga nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar BDAR 77 straipsnio 1 dalis ir 79 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinamos taip, kad pagal jas priežiūros institucijai, kuriai pateiktas skundas pagal 77 straipsnio 1 dalį, draudžiama jį atmesti remiantis vien tuo, kad anksčiau dėl to paties dalyko buvo imtasi teisminės teisių gynimo priemonės pagal 79 straipsnio 1 dalį, net jei dėl jos priimtas sprendimas dar nėra įsiteisėjęs.

32 Iš karto reikia priminti, kad pagal suformuotą jurisprudenciją aiškinant Sąjungos teisės nuostatą reikia atsižvelgti ne tik į jos formuluotę, bet ir į kontekstą bei teisės akto, kuriame ji įtvirtinta, tikslus (2023 m. sausio 12 d. Sprendimo *Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság*, C-132/21, EU:C:2023:2, 32 punktas).

33 Pirmiausia pažymėtina, kad BDAR 77 ir 79 straipsniai yra šio reglamento VIII skyriuje, kuriame, be kita ko, reglamentuojamos teisių gynimo priemonės, leidžiančios apsaugoti duomenų subjekto teises, kai jo asmens duomenys buvo tvarkomi tariamai pažeidžiant šio reglamento nuostatas. Taigi šių teisių apsaugos duomenų subjektas gali reikalauti tiesiogiai pagal to paties reglamento 77–79 straipsnius (šiuo klausimu žr. 2024 m. spalio 4 d. Sprendimo *Lindenapotheke*, C-21/23, EU:C:2024:846, 47 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

34 Šiuo klausimu dėl nurodytų 77–79 straipsnių formuluotės visų pirma reikia priminti, kad BDAR 77 straipsnio 1 dalyje numatyta, jog, neapribojant galimybių imtis kitų administracinių arba teisminių teisių gynimo priemonių, kiekvienas duomenų subjektas turi teisę pateikti skundą priežiūros institucijai. Be to, pagal šio reglamento 78 straipsnio 1 dalį kiekvienas fizinis ar juridinis asmuo turi teisę imtis veiksmingų teisminių teisių gynimo priemonių prieš priežiūros institucijos dėl jo priimtą teisiškai privalomą sprendimą, nedarant poveikio galimybei imtis kitų administracinių arba neteisminių teisių gynimo priemonių. Galiausiai, nurodyto reglamento 79 straipsnio 1 dalyje kiekvienam duomenų subjektui garantuojama teisė imtis veiksmingų teisminių teisių gynimo priemonių, nedarant poveikio galimybei imtis bet kokių galimų administracinių arba neteisminių teisių gynimo priemonių, įskaitant teisę pateikti skundą priežiūros institucijai pagal to paties reglamento 77 straipsnio 1 dalį (2024 m. spalio 4 d. Sprendimo *Lindenapotheke*, C-21/23, EU:C:2024:846, 48 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

35 Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad šiomis BDAR nuostatomis asmenims, tvirtinantiems, kad buvo pažeistas šis reglamentas, suteikiama galimybė pasinaudoti skirtingomis teisių gynimo priemonėmis; kiekviena iš šių priemonių turi būti galima naudotis „nedarant poveikio“ kitoms teisių gynimo priemonėms (2023 m. sausio 12 d. Sprendimo *Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság*, C-132/21, EU:C:2023:2, 34 punktas).

36 Taigi, kaip generalinis advokatas pažymėjo savo išvados 46 punkte, BDAR nėra numatyta nei prioritetinės ar išimtinės kompetencijos, nei kokios nors taisyklės, pagal kurią jame numatytos institucijos ar teismų atliktam vertinimui dėl galimo šiuo reglamentu suteiktų teisių pažeidimo būtų teikiama pirmenybė. Iš tiesų, Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad šio reglamento 78 straipsnio 1 dalyje numatyta teisių gynimo priemone, kuria siekiama patikrinti pagal jo 77 straipsnį priimto priežiūros institucijos sprendimo teisėtumą, ir to reglamento 79 straipsnio 1 dalyje numatyta teisių gynimo priemone galima pasinaudoti lygiagrečiai ir nepriklausomai (šiuo klausimu žr. 2023 m. sausio 12 d. Sprendimo *Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság*, C-132/21, EU:C:2023:2, 35 punktą).

37 Antra, kiek tai susiję su nurodytų BDAR nuostatų kontekstu, primintina, kad pagal šio reglamento 57 straipsnio 1 dalies f punktą kiekviena priežiūros institucija savo teritorijoje privalo nagrinėti skundus, kuriuos pagal šio reglamento 77 straipsnio 1 dalį turi teisę pateikti bet kuris asmuo, kai mano, kad tvarkant jo asmens duomenis buvo pažeistas minėtas reglamentas, tinkamu mastu tirti šių skundų dalyką ir per pagrįstą laikotarpį informuoti skundo pateikėją apie skundo tyrimo pažangą ir rezultatus. Priežiūros institucija turi, kaip to reikalaujama, tokį skundą išnagrinėti ypač kruopščiai (2024 m. rugsėjo 26 d. Sprendimo *Land Hessen (Duomenų apsaugos institucijos pareiga imtis veiksmų)*, C-768/21, EU:C:2024:785, 32 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija). Vadinasi, kaip patvirtinta BDAR 129 konstatuojamojoje dalyje, ši institucija vaidina esminį vaidmenį asmens duomenų apsaugos sistemoje, prisidėdama prie nuoseklaus šio reglamento taikymo valstybėse narėse.

38 Trečia, šį kontekstinį aiškinimą patvirtina BDAR siekiami tikslai. Šiuo aspektu reikia pažymėti, kad Sąjungos teisės aktų leidėjo sprendimas suteikti duomenų subjektams, kurių asmens duomenys yra tvarkomi, galimybę lygiagrečiai ir nepriklausomai naudotis teisių gynimo priemonėmis, numatytomis šio reglamento 77 straipsnio 1 dalyje ir 79 straipsnio 1 dalyje, atitinka nurodytu reglamentu siekiamą tikslą, įtvirtintą jo 10 konstatuojamojoje dalyje, t. y. užtikrinti aukšto lygio fizinių asmenų apsaugą tvarkant asmens duomenis Sąjungoje. Be to, to paties reglamento 11 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad, siekiant veiksmingos šių duomenų apsaugos, reikia sustiprinti duomenų subjektų teises.

39 Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, jog tai, kad yra numatytos kelios teisių gynimo priemonės, visų pirma prisideda prie BDAR 141 konstatuojamojoje dalyje nustatyto tikslo – užtikrinti, kad bet kuris duomenų subjektas, manantis, kad jo teisės pagal tą reglamentą yra pažeistos, turėtų teisę į veiksmingą teisminę teisių gynimo priemonę pagal Chartijos 47 straipsnį (2023 m. sausio 12 d. Sprendimo *Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság*, C-132/21, EU:C:2023:2, 44 punktas).

40 Teisingumo Teismas taip pat yra pabrėžęs, kad Sąjungos teisės aktų leidėjo sprendimas suteikti duomenų subjektams galimybę lygiagrečiai ir nepriklausomai pasinaudoti tiek BDAR 77 straipsnio 1 dalyje ir 78 straipsnio 1 dalyje, tiek šio reglamento 79 straipsnio 1 dalyje numatytomis teisių gynimo priemonėmis atitinka tuo reglamentu siekiamą tikslą (šiuo klausimu žr. 2023 m. sausio 12 d. Sprendimo *Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság*, C-132/21, EU:C:2023:2, 42 punktą).

41 Vis dėlto, nesant Sąjungos teisės nuostatų konkrečioje srityje, kiekviena valstybė narė, remdamasi valstybių narių procesinės autonomijos principu, turi nustatyti administracinės procedūros ir teismo proceso, skirtų aukšto lygio iš Sąjungos teisės kylančių asmenų teisių apsaugai, tvarką (2023 m. sausio 12 d. Sprendimo *Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság*, C-132/21, EU:C:2023:2, 45 punktas).

42 Taigi, remdamasis būtent nacionalinėmis procesinėmis nuostatomis, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi nustatyti, kaip turi būti įgyvendintos BDAR 77–79 straipsniuose numatytos teisių gynimo priemonės (šiuo klausimu žr. 2023 m. sausio 12 d. Sprendimo *Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság*, C-132/21, EU:C:2023:2, 46 punktą).

43 Konkrečiai kalbant, naudojimosi lygiagrečiomis ir nepriklausomomis teisių gynimo priemonėmis sąlygos neturėtų kenkti šiuo reglamentu garantuojamų teisių veiksmingumui ir veiksmingai gynybai (2023 m. sausio 12 d. Sprendimo *Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság*, C-132/21, EU:C:2023:2, 47 punktas).

44 Šios sąlygos neturi būti mažiau palankios, nei taikomos panašiems teisių, kylančių iš nacionalinės teisės sistemos, gynimo būdams (lygiavertiškumo principas), ir dėl jų naudojimasis Sąjungos teisės sistemoje nustatytomis teisėmis neturi tapti praktiškai neįmanomas arba pernelyg sudėtingas (veiksmingumo principas) (2023 m. sausio 12 d. Sprendimo *Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság*, C-132/21, EU:C:2023:2, 48 punktas).

45 Šiomis aplinkybėmis Teisingumo Teismas yra pabrėžęs, kad valstybės narės, nustatydamos teisminės gynybos procesines sąlygas, skirtas RGPD suteikiamų teisių apsaugai užtikrinti, turi paisyti teisės į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą, įtvirtintos Chartijos 47 straipsnyje, kuriame patvirtintas veiksmingos teisminės gynybos principas (2023 m. sausio 12 d. Sprendimo *Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság*, C-132/21, EU:C:2023:2, 50 punktas).

46 Nagrinėjamu atveju iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad pagal Austrijos teisėje numatytą teisių gynimo priemonių sistemą teismams ir administracinėms institucijoms draudžiama lygiagrečiai ar vieniems po kitų priimti sprendimą dėl to paties ginčo. Šiomis aplinkybėmis kyla klausimas, ar pagal BDAR 77 straipsnio 1 dalį priežiūros institucijai pateiktas skundas gali būti atmestas vien tuo pagrindu, kad dėl to paties dalyko teisme jau buvo pareikštas ieškinys pagal šio reglamento 79 straipsnį ir byla dėl jo tebenagrinėjama.

47 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nuomone, toks teisių gynimo priemonių tarpusavio santykis padėtų išvengti prieštaringų sprendimų dėl to paties prašymo. Vis dėlto jis pabrėžia, kad kai DSB atmeta pagal BDAR 77 straipsnio 1 dalį pateiktą skundą tuo pagrindu, kad teisme tebenagrinėjamas pagal šio reglamento 79 straipsnio 1 dalį pareikštas ieškinys, ši institucija negali būti tikra, kad iš tiesų bus priimtas sprendimas dėl šio ieškinio esmės. Taip atsitiktų, pavyzdžiui, atmetus ieškinį kaip nepriimtiną ir neišnagrinėjus jo iš esmės.

48 Šiuo klausimu primintina, kad, kaip nurodyta šio sprendimo 37 punkte, pagal BDAR 57 straipsnio 1 dalies f punktą kiekviena priežiūros institucija savo teritorijoje privalo nagrinėti skundus, kuriuos pagal šio reglamento 77 straipsnio 1 dalį turi teisę pateikti bet kuris asmuo, manantis, kad tvarkant jo asmens duomenis buvo pažeistas minėtas reglamentas, ir tinkamu mastu tirti šių skundų dalyką. Priežiūros institucija tokį skundą turi išnagrinėti ypač kruopščiai, kaip to reikalaujama (2023 m. gruodžio 7 d. Sprendimo *SCHUFA Holding (Atleidimas nuo likusių skolų)*, C-26/22 ir C-64/22, EU:C:2023:958, 56 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

49 Kiek tai susiję su BDAR 58 straipsnio 2 dalyje išvardytais taisomaisiais veiksmais, nagrinėdama skundą ši institucija turi diskreciją pasirinkti tinkamas ir reikiamas priemones (2023 m. gruodžio 7 d. Sprendimo *SCHUFA Holding (Atleidimas nuo likusių skolų)*, C-26/22 ir C-64/22, EU:C:2023:958, 68 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

50 Šiuo klausimu Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad skundų nagrinėjimo procedūra, kuri nėra peticijos nagrinėjimo procedūra, sukurta kaip mechanizmas, galintis veiksmingai apsaugoti duomenų subjektų teises ir interesus (2023 m. gruodžio 7 d. Sprendimo *SCHUFA Holding (Atleidimas nuo likusių skolų)*, C-26/22 ir C-64/22, EU:C:2023:958, 58 punktas).

51 Iš tiesų priežiūros institucija turi imtis veiksmų, kai vieno ar kelių BDAR 58 straipsnio 2 dalyje numatytų taisomųjų veiksmų taikymas yra tinkamas, būtinas ir proporcingas siekiant ištaisyti nustatytą trūkumą ir užtikrinti visišką šio reglamento laikymąsi (šiuo klausimu žr. 2025 m. balandžio 30 d. Sprendimo *Inspektorat kam Visshia sadeben savet*, C-313/23, C-316/23 ir C-332/23, EU:C:2025:303, 132 punktą).

52 Žinoma, ši pareiga imtis veiksmų reikalauja, kad tuo atveju, kai priežiūros institucija nagrinėja skundą pagal BDAR 77 straipsnio 1 dalį ir jai pranešama apie dėl to paties dalyko vykstantį teismo procesą, pradėtą pagal BDAR 79 straipsnio 1 dalį, ji turi atidžiai atsižvelgti į sprendimą, kuriuo galutinai užbaigiamas šis procesas.

53 Tačiau tai pačiai pareigai prieštarautų tai, kad iš duomenų subjekto, kurio asmens duomenys tvarkomi, būtų atimta galimybė pasinaudoti tokiu apsaugos mechanizmu, leidžiant priežiūros institucijai atmesti jo skundą remiantis vien tuo, kad anksčiau dėl to paties dalyko buvo imtasi teisminės teisių gynimo priemonės pagal BDAR 79 straipsnio 1 dalį, nors dėl jos priimtas sprendimas dar nėra įsiteisėjęs.

54 Šiomis aplinkybėmis, kiek tai susiję su rizika, kad dėl to paties asmens duomenų tvarkymo fakto vienoje valstybėje narėje bus priimti keli prieštaringi sprendimai, kaip generalinis advokatas iš esmės nurodė savo išvados 55 ir 56 punktuose, tokioje situacijoje, kokia susiklostė pagrindinėje byloje, ši valstybė narė galėtų numatyti, pavyzdžiui, nagrinėjimo sustabdymo mechanizmą, pagal kurį priežiūros institucija, kuriai pateiktas skundas pagal BDAR 77 straipsnio 1 dalį, galėtų ar privalėtų sustabdyti jo nagrinėjimą, jei anksčiau dėl to paties dalyko pagal šio reglamento 79 straipsnio 1 dalį buvo imtasi teisminės teisių gynimo priemonės. Toks sustabdymas galėtų trukti iki pirmosios instancijos teismo sprendimo dėl tos teisių gynimo priemonės paskelbimo, o jeigu dėl jo būtų pateikta apeliacija – iki atitinkamas ginčas būtų galutinai išspręstas teismo sprendimu.

55 Šiuo klausimu pažymėtina, kad pagal nurodyto reglamento 77 straipsnio 1 dalį priežiūros institucijai pateikto skundo galimas nagrinėjimo sustabdymas iki teismo sprendimo priėmimo atitinka ir reikalavimą užtikrinti teisę į veiksmingą teisminę teisių gynimo priemonę, ir pareigą veiksmingai apsaugoti BDAR garantuojamas teises ir išvengti teisiniam saugumui galinčių pakenkti prieštaringų sprendimų priėmimo.

56 Priešingai, kai priežiūros institucija atmeta skundą vien tuo pagrindu, kad teisme tebenagrinėjamas pagal šio reglamento 79 straipsnio 1 dalį pareikštas ieškinys, kaip nurodyta šio sprendimo 47 punkte, ši institucija negali būti tikra, kad iš tiesų bus priimtas sprendimas dėl to ieškinio esmės. Kita vertus, pateikti naują skundą gali būti neįmanoma, jeigu pagal nacionalinę teisę tam privalu laikytis priimtinumo termino, kaip yra nagrinėjamu atveju, ir šis terminas jau yra pasibaigęs. Taigi, negalima atmesti, kad duomenų subjektas, kurio asmens duomenys yra tvarkomi, neteks bet kokios veiksmingos apsaugos, jeigu teisme jo pareikštas ieškinys bus atmestas dėl procesinio pagrindo ir neišnagrinėjus jo iš esmės, arba jeigu jis nuspręs atsisakyti ieškinio.

57 Vadinasi, kaip generalinis advokatas nurodė savo išvados 57 punkte, tokioje situacijoje, kokia susiklostė pagrindinėje byloje, priežiūros institucijai pateikto skundo atmetimas prieštarautų veiksmingumo principui, nes dėl tokio teisių gynimo priemonių tarpusavio santykio gali nukentėti veiksminga pagal BDAR suteikiamų teisių apsauga.

58 Darytina išvada, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi patikrinti, ar nagrinėjamomis nacionalinės teisės nuostatomis galima užtikrinti veiksmingą pagal BDAR suteikiamų teisių apsaugą, ypač kiek tai susiję su duomenų subjektams suteiktų lygiagrečių ir viena nuo kitos nepriklausomų teisių gynimo priemonių tarpusavio santykiu.

59 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pirmąjį ir antrąjį klausimus reikia atsakyti: BDAR 77 straipsnio 1 dalis ir 79 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinamos taip, kad pagal jas priežiūros institucijai, kuriai pateiktas skundas pagal 77 straipsnio 1 dalį, draudžiama jį atmesti remiantis vien tuo, kad anksčiau dėl to paties dalyko buvo imtasi teisminės teisių gynimo priemonės pagal 79 straipsnio 1 dalį, net jei dėl jos priimtas sprendimas dar nėra įsiteisėjęs

Dėl bylinėjimosi išlaidų

60 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) 77 straipsnio 1 dalis ir 79 straipsnio 1 dalis

turi būti aiškinamos taip:

pagal jas priežiūros institucijai, kuriai pateiktas skundas pagal 77 straipsnio 1 dalį, draudžiama jį atmesti remiantis vien tuo, kad anksčiau dėl to paties dalyko buvo imtasi teisminės teisių gynimo priemonės pagal 79 straipsnio 1 dalį, net jei dėl jos priimtas sprendimas dar nėra įsiteisėjęs.

Parašai.